

# РЕШЕНИЕ

№ 15

гр. София, 09.01.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ**, в публично заседание на дванадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Димитрова  
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Ваня Ил. Иванова  
като разгледа докладваното от Женя Димитрова Въззивно търговско дело № 20231001000512 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по постъпила въззивна жалба от НАП против решение № 427/31.03.2023 г. по т.д.№ 1669/2022 г. по описа на СГС, ТО, VI-1 състав, с което е отхвърлен предявеният от въззивника иск против „Алфакомерс трейдинг“ ООД, /в несъстоятелност/, ЕИК 203769504 с правно основание чл.694 ТЗ, да се приеме за установено, че публичните вземания в общ размер от 361901,59 лева, от които главница в размер на 271863,68 лева и лихви към 27.04.2022 година в размер на 90037,91 лева, включени в одобрен от съда списък на приети вземания, са с поредност на удовлетворяване по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ, като обезпечени със запор, наложен с Постановления за налагане на обезпечителни мерки, издадени от публичен изпълнител при ТД на НАП-София.

Решението е постановено, при участието на синдика на „Алфакомерс трейдинг“ ООД, /в несъстоятелност/, на осн.чл.694, ал.4 ТЗ.

В жалбата се излага, че постановеното решение е неправилно – постановено в нарушение на материалния закон. Разпоредбата на чл.722, ал.1,

т.1 ТЗ е императивна и не подлежи на стеснително тълкуване. Разпоредбата на чл.638, ал.4, изр.2-ро от ТЗ не е приложима по отношение на наложените запори, по реда на ДОПК. Претендира се неговата отмяна и постановяване на решение по съществото на спора, с което исковата претенция да бъде уважена, както и да се присъдят направените разноски.

Против жалбата е подаден писмен отговор от синдика на „Алфакомерс трейдинг“ ООД, /в несъстоятелност/, с който се моли обжалваното решение да бъде потвърдено.

Съдът по предмета на спора съобрази следното:

Предявен е иск с правно основание чл.694 ТЗ.

В исковата си молба ищецът НАП излага, че с решение №385/13.04.2022 година, постановено по т.д.1407 по описа за Софийски градски съд, ТО, VI-4 състав е обявена, на основание чл.630, ал.1 ТЗ неплатежоспособността на „Алфакомерс трейдинг“ ООД и е открито производство по несъстоятелност, като решението е вписано в ТР на 14.04.2022 година. С молба в производството по несъстоятелност на „Алфакомерс трейдинг“ ООД е предявил вземания с поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, като обезпечени с издадени по реда на ДОПК постановления за налагане на обезпечителни мерки. Вземанията произтичат от данъци, такси, задължителни осигурителни вноски, държавни такси, глоби и имуществени санкции в общ размер на 361 901,59 лева, от които главници в размер на 271 863,68 лева и лихви, начислени до 27.04.2022 г. в размер на 90 037,91 лева, обезпечени с Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С180022-022-0040861/18.06.2018 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С180022-022-0008781/21.02.2018 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С180022- 022-0063709/07.09.2018 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С200022-022-0073396/23.10.2020 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С210022-022-0001216/15.01.2021 г. и Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С210022-022-0075648/13.10.2021 г.

В списъка на приетите от синдика вземания същите са приети с поредност на удовлетворяване по чл.722, ал.1, т.6 и чл.722, ал.1, т.9 ТЗ вместо претендираната от НАП поредност по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ.

Твърди, че с определение, постановено по т.д.1407/2021 година по описа на Софийски градски съд подаденото възражение е оставено без уважение като са изложени съображения относно обезпечителния характер на запора, което обосновава и правният интерес от предявяването на иска. Моли съдът да постанови решение, с което да се установи поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ за публични вземания в общ размер на 361 901,59 лева, от които главници в размер на 271 863,68 лева и лихви, начислени до 27.04.2022 г. в размер на 90 037,91 лева, като обезпечени със запори, наложени по реда на ДОПК, вписани в Централния регистър на особените залози, както и присъждането на съдебно-деловодни разноски.

Ответникът „Алфакомерс трейдинг“ ООД, /в несъстоятелност/, редовно призован не подава отговор на исковата молба.

Синдикът изразява становище, че искът е изцяло неоснователен и необоснован, поради което следва да се постанови решение, с което същият да се отхвърли.

По валидността и допустимостта на постановеното решение, съдът следи служебно дори и при липса на оплаквания, на осн. чл.269 ГПК.

Процесуалната допустимост на иска по чл.694, ал.1 ТЗ се определя от наличието на процесуална легитимация на ищеца. За да е налице процесуална легитимация лицето, което предявява иска следва да има качеството кредитор на несъстоятелността, като следва същият да е направил възражение, което да е отхвърлено, а искът да е предявен в предвидения преклузивен срок.

Видно от публично обявените обстоятелства в търговския регистър е, че с решение от 13.04.2022 г. по т.д. № 1407/2021 г. на Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-4 състав е открито производство по несъстоятелност на „Алфакомерс трейдинг“ ООД и е определена начална дата на неплатежоспособност - 31.12.2017 г. С молба НАП е предявил вземания, произтичащи от данъци, такси, задължителни осигурителни вноски, държавни такси, глоби и имуществени санкции в общ размер на 361 901,59 лева, от които главници в размер на 271 863,68 лева и лихви, начислени до 27.04.2022 г. в размер на 90 037,91 лева, обезпечени с Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С180022-022-0040861/18.06.2018 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С180022-022-0008781/21.02.2018 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки

изх. № С180022- 022-0063709/07.09.2018 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С200022-022-0073396/23.10.2020 г.; Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С210022-022-0001216/15.01.2021 г. и Постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С210022-022-0075648/13.10.2021 г.

По партидата на длъжника в ТРРЮЛНЦ е обявен списък на приетите от синдика вземания на кредитори на дружеството в срока по чл.685, ал.1 ТЗ, в който са включени всички публични вземания, предявени с молбата, като същите са с поредност на удовлетворяване чл.722, ал.1, т.6 ТЗ и чл.722, ал.1, т.9 ТЗ. В срока по чл.690 ТЗ е депозирано възражение от НАП срещу поредността на удовлетворяване, като същото е разгледано от съда по несъстоятелността и с определение на съда от 09.08.2022 година е оставено без уважение. Искът е предявен на 15.08.2022 година по пощата, видно от извършеното отбелязване.

Предявеният иск е относно поредността на удовлетворяване на вземането на НАП на публични вземания.

Няма спор, че такъв иск е допустим, като в тази хипотеза предмет на иска по чл.694, ал.1 ТЗ е съществуването на привилегията на приетото с определението по чл.692, ал.4 ТЗ вземане.

Спорен е въпросът, при наличието на постановление, издадено от публичния изпълнител преди датата на решението за откриване на производството по несъстоятелност и вписване на запора в ЦРОЗ след датата на решението за откриване на производството по несъстоятелност какъв е характера на вземането и следва ли да се ползува с привилегията по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ, тъй като вписването в ЦРОЗ не е елемент от фактическия състав.

Съгласно чл.722, ал.1, т.1 ТЗ вземанията, възникнали до откриването на производство по несъстоятелност, обезпечени със залог или ипотека, или запор и възбрана, вписани по реда на ЗОЗ се ползват с право на предпочтително удовлетворение от получената сума при реализацията на обезпечението.

Нормата на чл.722, ал.1, т.1 ТЗ следва да се тълкува систематически с нормата на чл.638, ал.4 ТЗ, изключваща противопоставимост на такива мерки след откриване на производство по несъстоятелност, поради което се налага извода за стеснително тълкуване на разпоредбата, а именно, че вписването в

ЦРОЗ трябва да е направено преди датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност.

Вземането не може да се ползува с привилегията по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ е извод, който следва и от правната природа и последици на вписването по реда на ЗОЗ. Вписването няма за последица създаването на право на предпочтително удовлетворение, а има за цел непротивопоставимост на правата на обезпечения кредитор /чл.12, ал.2 и чл.30, ал.1 ЗОЗ/, като вписаното обстоятелство се счита известно на третите лица от момента на вписването. Вписването създава и предимство при конкуренция на различните способи на принудително реализиране на заложеното право, тъй като вписването осуетява пристъпване към изпълнение от страна на зложния кредитор.

Вписването на запор по реда на ЗОЗ не дава право на вискателя да се удовлетвори предпочтително от имуществото, върху което е учреден запора, като такова право не може да има и кредиторът с прието вземане в производството по несъстоятелност. Вписването на запора по реда на ЗОЗ, има за цел да противопостави правата на лицето, в чиято полза е вписан на правата на кредитора, в чиято полза е учреден по-късно особен залог върху имуществото. Залогът, вписан след запора върху същото имущество, не може да се противопостави на правата на вписалия запора, по силата на чл. 12, ал. 2 и чл. 30, ал. 1 от ЗОЗ. В този случай вписалият залог има качеството хирографарен кредитор. Вписването на обезпечителните мерки, конкретно запор, по реда на ЗОЗ има за цел не право на предпочтително удовлетворяване, а предимство при конкуренция на различните способи на принудително реализиране на заложеното право. С оглед чл.32а от ЗОЗ, вписването на насочване на принудително изпълнение по реда на ГПК или ДОПК осуетява изпълнение от зложния кредитор в случай, че то не е вписано от него преди това. С разпоредбите на чл. 200 от ДОПК и чл.202, ал.1 и ал.3 ДОПК е определен релевантният момент на налагането на запора /както на изпълнителния, така и на обезпечителния запор/ и това е денят на получаване на запорното съобщение от банката или от третото задължено лице. От наложения обезпечителен запор не произтича привилегия на кредитора за предпочтително удовлетворяване на вземанията, за чието обезпечаване е наложен запорът, от сумите по запорираните банкови сметки. Разпоредбата на чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ регламентира, че привилегията на

вземането възниква от вписването на обезпечителния заповест по реда на ЗОЗ, поради което релевантен за поредността на удовлетворяване на вземането е не моментът на налагането на заповест по реда на ДОПК /с издаването на постановление на публичния изпълнител по чл. 200 от ДОПК и връчването на заповестните съобщения/, а датата на вписването му в Централния регистър на особените заложи по реда на ЗОЗ, съгласно чл.12, ал.2 от ЗОЗ. От този момент той става противопоставим както на третите лица, от кръга на тези, посочени в цитираната норма - кредитори на същия длъжник в полза на които при условията и по реда на този закон се учредява залог върху вземане или върху продадено, отдадено на лизинг или заповестено имущество. Вписването на заповест в ЦРОЗ поражда действието занапред. Същото не е елемент от фактическия състав на налагането му, но е от значение за неговата противопоставимост на трети лица при конкуренция с правата на други кредитори от кръга на тези по чл.12, ал.2 от ЗОЗ. Привилегията на вземането следва да е налице към датата на откриване на производството по несъстоятелност, тъй като е недопустимо след тази дата чрез действия на кредитора или на длъжника да се променя редът за удовлетворяване на вземанията в универсалното принудително изпълнение, каквото представлява производството по несъстоятелност.

Датите на вписване на процесните заповести, наложени по реда на ДОПК, в ЦРОЗ, следват датата на откриване на производство по несъстоятелност на ответника, което е в противоречие с разпоредбата на чл.638, ал.4 изр.3 от ТЗ, съгласно която след откриване производство по несъстоятелност не могат да се налагат обезпечителни мерки по реда на ДОПК или ГПК. Това обуславя извода, че за НАП не съществува привилегията, предвидена в чл. 722, ал.1, т. 1 от ТЗ. Вписването в ЦРОЗ след откриване на производството по несъстоятелност на заповест, наложен преди откриването на производството по несъстоятелност, не може да бъде противопоставено на останалите кредитори на несъстоятелността.

Гореизложеното обуславя извода, че вземането не се ползува с привилегия по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ, поради което предявеният иск следва да бъде отхвърлен.

Поради съвпадане на правните изводи на двете инстанции решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

По изложените съображения Софийският апелативен съд

**РЕШИ:**

ПОТВЪРЖДАВА решение № 427/31.03.2023 г. по т.д.№ 1669/2022 г.  
по описа на СГС, ТО, VI-1 състав.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в 1-  
месечен срок от получаване на съобщението до страните, на осн. чл.280, ал.1  
и ал.2 ГПК.

Председател: \_\_\_\_\_

Членове:

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_